

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/68/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014899080
Dátum vydania rozhodnutia:	21.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Karabín
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9014899080.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obvinenej Ing. Q. U. pre trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 1 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 21. novembra 2014 v Bratislave dovolanie obvinenej Ing. Q. U., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Gerega, advokáta Advokátskej kancelárie Gereg & Messingerová, so sídlom Horná Strieborná 4, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2012 sp. zn. 8 To 69/2012 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvinenej Ing. Q. U. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach uznesením z 24. septembra 2012 sp. zn. 8 To 69/2012 podľa § 256 Tr. por. účinného do 31. decembra 2005 zamietol ako nedôvodné odvolanie obvinenej Ing. Q. U. proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 10. mája 2012 sp. zn. 2 T 67/2002, ktorým bol obvinenej Ing. Q. U. uložený podľa § 255 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005 trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov, s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov, za trestný čin podľa § 255 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31. decembra 2005, za ktoré bola uznaná vinnou rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo 16. apríla 2009 sp. zn. 2 T 67/2002, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo 7. marca 2011 sp. zn. 8 To 42/2010.

Proti citovanému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podala obvinená Ing. Q. U. dovolanie, ktoré oprela o dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Tr. por.

Dovolacie dôvody podľa uvedených ustanovení, že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, videla obvinená v tom, že v prípravnom konaní, hoci mala zvolených obhajcov JUDr. Alexandra Fuchsa a neskôr JUDr. Rudolfa Zikla, títo neboli vyrozumení o tak závažnom úkone, akým bol výsluch svedka T. L., pričom z obsahu výsluchu nevyplýva, ako vyšetrovateľ oboznámil obhajcu s existenciou tohto

úkonu, či ho vyrozumel a ako a navyše vo vzťahu k tomuto svedkovi sa v spise nachádza lekárska správa o trvalom poškodení jeho zdravotného stavu a neodporúča sa vystavovať ho ďalšiemu stresu v podobe výsluchu.

Napriek tomu uvedenému svedkovi boli čítané rôzne písomnosti bez ohľadu na to, aby tento úkon odzrkadľoval skutočnosť, že tento svedok týmto listinám rozumie. Pritom pri jeho výsluchu bola prítomná J. L., dôchodkyňa, zrejme príbuzná tohto svedka, a teda nie iná nezávislá osoba. Preto ide podľa obvinenej o úkon, ktorý nie je procesne relevantný, je nezrozumiteľný a neurčitý, ktorý v konečnom dôsledku nedáva základ pre spoľahlivé rozhodnutie vo veci samej, čo spôsobuje situáciu, že bez akýchkoľvek bližších iných procesne relevantných dôkazov sa jej vnucuje úmysel k spáchaniu trestnej činnosti ustálenej konečným rozhodnutím odvolacieho súdu.

Preto obvinená navrhla, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por., a to ako rozhodnutím odvolacieho súdu, tak aj súdu prvého stupňa a aby napadnuté rozhodnutie zrušil a odvolaciemu súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, t. j. aby zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a prikázal tomuto súdu vo veci znovu konať, pretože bolo rozhodnuté na základe dôkazov obstaraných v prípravnom konaní nie relevantným spôsobom.

Dovolanie obvinenej bolo doručené Okresnej prokuratúre Košice - okolie na vyjadrenie. Prokurátor tejto prokuratúry uviedol, že sa k dovolaniu obvinenej prokuratúra nebude vyjadrovať, pretože v plnom rozsahu akceptuje rozhodnutia súdov ako zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v prvom rade zisťoval, či dovolanie obvinenej Ing. Q. U. spĺňa všetky zákonné náležitosti a konštatuje, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Zo spisového materiálu možno zistiť, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie z 3. februára 2014 č. k. 2 T 67/2002-1436, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. marca 2014, bolo rozhodnuté, že obvinená Q. U., nar. XX. X. XXXX, je účastná amnestie prezidenta republiky z 2. januára 2013 a podľa článku I rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii sa jej odpúšťa trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov, výkon ktorého jej bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov, uložený jej rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 10. mája 2012 sp. zn. 2 T 67/2002, s tým, že podľa článku I rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii sa na ňu dňom 2. januára 2013 hľadí, ako keby nebola odsúdená.

V predmetnej trestnej veci je preto v súčasnosti, spätne s účinkom od 2. januára 2013, kedy bolo vydané rozhodnutie prezidenta republiky o amnestii, teda ešte pred podaním dovolania, taký právny stav, ktorý znamená neexistenciu odsudzujúceho rozhodnutia obvinenej Ing. Q. U..

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, zvrátenie existencie odsúdenia páchatel'a, aby nedošlo k trestno-právnomu následku, t. j. sankcii spojenej s týmto odsúdením.

Práve preto, že ide o prielom do naznačenej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia na základe tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým sa dáva možnosť dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v trestnom konaní (odhliadajúc od práva ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v

konaní) prokurátorovi a obvinenému dosiahnuť vyvolanie mimoriadneho konania pred najvyšším súdom na preskúmanie niektorých právoplatných rozhodnutí, zákon obmedzuje možnosť podania dovolania len obmedzenému okruhu subjektov, v obmedzenom rozsahu, zo špecificky vymedzených, kvalifikovaných dôvodov a len proti niektorým vymedzeným rozhodnutiam.

Keďže sa možnosť tohto opravného prostriedku dáva predovšetkým dvom hlavným proti sebe stojacím stranám v konaní, základným princípom, ktorým sa musí tento inštitút mimoriadneho opravného prostriedku riadiť, je princíp rovnosti strán a to jednak čo do možnosti podania tohto opravného prostriedku, tak aj v samotnom procese, v konaní o ňom pred súdom. Pri dodržaní tejto základnej zásady v trestnom konaní by bolo proti jej zmyslu i princípu spravodlivosti, aby strana v konaní mala možnosť dovolať sa mimoriadnym opravným prostriedkom konania na najvyššom súde vo veci, v ktorej už bol trest zahladený s účinkami, že sa na páchatela hľadí, akoby nebol odsúdený.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V § 368 ods. 2 Tr. por. sú uvedené rozhodnutia, ktoré treba rozumieť, ak tento zákon neustanovuje inak, ako rozhodnutia podľa odseku 1 <., proti ktorým možno podať dovolanie. Pod jeho písmenom a) sa uvádza rozsudok a trestný rozkaz, bez bližšej špecifikácie, aký rozsudok sa má na mysli. V nadväznosti na ostatné ustanovenia Trestného poriadku o dovolaní i tie, ktoré sa týkajú rozsudku je zrejmé, že sa má na mysli tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok.

Odsudzujúcim rozsudkom v zmysle § 163 až § 168 Tr. por. treba rozumieť taký, ktorý obsahuje výrok o vine páchatela a ak nedošlo k upusteniu od potrestania, výrok o treste a prípadné ďalšie výroky o náhrade škody alebo o ochrannom opatrení. Odsudzujúcim rozsudkom teda treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatela hľadí ako na odsúdeného.

Pokiaľ nastávajú, či už priamo na základe zákona alebo na základe rozhodnutia súdu, pri zahladení odsúdenia, alebo na základe rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia, že sa v zmysle zákona hľadí na páchatela, ako keby odsúdený nebol, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadí, akoby odsúdená nebola.

Predpokladom na podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, je existencia odsúdenia páchatela. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahladenia odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní platí a pre niektoré nie.

Zahľadenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahľadené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatela. Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti alebo recidívy trestnej činnosti. Zahľadením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod. uvádzať odsúdenie, ktoré už bolo zahľadené. Platí to aj obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže viesť k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov a práv, ktoré občan nemohol nadobudnúť alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ u neho existovala prekážka odsúdenia páchatela.

Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahľadené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak by neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania strany v trestnom konaní bolo možné zvrátiť už nastalý nový právny stav vznikajúci po zahľadení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.

Preto ak nastal zo zákona, prípadne na základe deklaratórneho rozhodnutia súdu v prípade aplikácie amnestiálneho rozhodnutia prezidenta republiky stav zahľadania odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, už neprichádza do úvahy.

V predmetnom prípade, vychádzajúc z uvedenej zákonnej fikcie neodsúdenia obvinenej Ing. Q. U., považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie za neprípustné, lebo nesmeruje proti existujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému by ho bolo možné podať v zmysle § 368 ods. 1 a 2 Tr. por. Preto dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.